

Döntés a Délmagyarország státusáról

Az MSZMP városi bizottságának ülése

Az MSZMP Szeged Városi Bizottsága tegnapi ülésén számos kérdésben foglalt állást. Megvitatta a végrehajtó bizottság által a Délmagyarország státusára készített előterjesztést, az MSZMP programnyilatkozatával kapcsolatos kérdéseket, értékelte az időközi parlamenti választások tapasztalatait, s egyúttal foglalkozott a választási felkészülés teendőivel is.

A Délmagyarországra vonatkozóan a végrehajtó bizottság a következő javaslatot terjesztette a pártbizottság elé:

A városi pártbizottság 1989. április 19-én támogatónak véleményét mondott a Délmagyarország pozíciójának, színvonalának megtartása, továbbfejlesztése érdekében. Egyebek között azt ajánlotta, hogy a Délmagyarország városi lapként a lakosság tájékoztatásában, a közvélemény formálásában a jövőben is töltse be eddigi szerepét. Ezért ragaszkodik a nagy hagyományú és magas példányszámú fórum önállóságának megtartásához. Továbbra is szükségesnek tartja, hogy a lap tükrözze a város életének sokszínűségét, megjelenítse a különböző társadalmi csoportok nézeteit, véleményét. A pártbizottság igényli és a maga részéről biztosítja, hogy a lap önálló, szellemi műhelyként dolgozzon, tiszteletben tartja a főszerkesztő személyi felelősségét.

A városi párt-végrehajtó bizottság 1989. szeptember 14-én a kongresszusra való felkészülés érdekében, a pártbizottság véleményét figyelembe véve, a szerkesztőségi törekvések ismeretében, újlággal foglalkozott a Délmagyarország további működésének kérdésével.

A végrehajtó bizottság szükségesnek tartja, hogy a

városi pártbizottság foglalkozzon a városi pártbizottság elnökségének ügyében, a következők szerint:

1. A Délmagyarország eddigi törekvéseit, hagyományait folytatva a párt reformelkötelezett irányzatával közösséget vállaló baloldali demokratikus néplapként működjön, amely nyitott a szocialista nézetek mellett a szociáldemokrata, a baloldali polgári radikális és liberális eszmék iránt is.

2. A pártbizottság egyetért azzal, hogy a Délmagyarország ilyen szellemű „politikai napilap”-ként működjön.

3. A hagyományos két helyi napilap további sorsát saját szellemi erejükre és egy vállalkozói szemléletű lapkiadói helytállásra kell bízni. Ezért halaszthatatlannak tartja a kiadó önállósodását, melynek elsőrendű kötelessége a korszerű nyomdai háttér megszerzése.

A javaslatot a testület rövid vita után, egy ellenszavazattal elfogadta.

Az MSZMP programnyilatkozatával kapcsolatban a pártbizottság ajánlást fogadott el, amely szerint javasolja a tagságnak és az alapszervezeteknek a nyilatkozat megvitatását, azzal, hogy véleményüket juttassák el a városi pártbizottsághoz, illetve a Központi Bizottsághoz. A történelmi múltunkat taglaló munkabizottsági anyaggal

kapcsolatban a testület olyan véleményt alakított ki, miszerint azt nem vitaanyagként, hanem háttéranyagként javasolják a kongresszus számára, azzal, hogy a benne foglalt szemlélet helyi adaptálására is praktikus sort keríteni.

Ezzel kapcsolatban ismertették a testülettel a városi pártbizottság elnökségének a végrehajtó bizottság által már elfogadott kezdeményezését, amely szerint javasolják, hogy a fegyveres erők napja idei ünnepségei során a mai fegyveres erők és testületek áldozatkész munkájának elismerése mellett a magyar nép szabadságáért és függetlenségéért küzdő katonák sok évszázados harcáról, küzdelmeiről is méltóképpen emlékezzünk meg. Javasolják a társadalmi és politikai szervezeteknek, a munkahelyi és intézményi kollektíváknak, hogy a városunkban és a városkörnyéki községekben, intézményekben találhatók 1847-49-es emlékműveknél, valamint az első és második világháborúban áldozatul esettek emléket őrző kegyeleti helyeknél szervezzenek ünnepségeket, megemlékezéseket.

Zoltánfi Zoltán azzal a kéréssel fordult a testülethez, hogy az — mivel munkája elszórtan Szegedről — mentse föl pártbizottsági és végrehajtó bizottsági tagság alól. A pártbizottság a felmentést megadta.

Az MSZMP városi bizottságának ülését követően Vastagh Pál, az MSZMP Csongrád Megyei Bizottságának első titkára, a Politikai Intéző Bizottság tagja tartott tájékoztatót a Központi Bizottság legutóbbi üléséről.

Kultúra, egészségügy, adó, Bős—Nagymaros

Az Országház szinte valamennyi ülésterme foglalt volt hétfőn: a parlamenti szaktanácsadók közül négy is összeült, hogy aktuális kérdéseket vitassanak meg a képviselők, illetve véleményét mondjanak a szeptember 26-ai ülésükre beterjesztett napirend egyes javaslatairól.

Az Országgyűlés kulturális bizottságának tagjai Glatz Ferenc művelődési miniszter tájékoztatta a társaság profiljának átalakításáról, illetve a kultúrpolitika intézményrendszerének felülvizsgálatáról.

A szociális és egészségügyi bizottság tagjai a hazai gyógyszerforgalmazás és -támogatás megújítására kidolgozott javaslatokat vitatták meg. A polémiában központi helyet foglalt el a magángyógyszertárak létesítésének kérdése.

Az Országgyűlés reformügyi bizottsága az adótervények módosításáról értekezett. Békési László pénzügyminiszter bejelentette, hogy nem kerül októberben a Parlament elé a kormány javaslata az adótervények módosításáról.

A Bős—Nagymarossal foglalkozó ad hoc bizottság ülésén Udvari László, a vizsgáló bizottság elnöke a vizsgálatok eredményeit, a vizsgálatok során felmerült problémákat, a kormánybiztosok kiemelt: jelenleg a legsúlyosabb körben támogatott megoldási forma, hogy a magyar fél kezdeményezze az államközi szerződés módosítását.

Szabadságon a kongresszuson

Az alapszabály négy sarka

Tegnap Szegeden ülést tartott az MSZMP október 6-án kezdődő kongresszusára készülő Csongrád megyei küldöttek csoportja.

A gyakorlati tennivalók tárgyalása közben Katona Péter felvetette, hogy az 500 forintos küldötti részvételi hozzájárulás céljának is látszani kellene. Ha csak demonstrációs oka van ennek a gesztusnak, akkor mindenképpen elkerülendő lenne. Több küldött a takarékos hangulathoz csatlakozott. Vastagh Pál elmondta, hogy míg az 1985-ös kongresszus 80 millió forintba került, most a 20 milliós költségvetést is soknak tartják a rendezők. Az 500 forintnak szimbolikus jelentősége van.

A küldöttcsoport határozott arról, hogy a Csongrád megyei résztvevők munkahelyükről szabadságra távoznak a tanácskozás idejére.

A tegnapi konzultáció fő témája az MSZMP működési szabályzata és a kongresszus ügyrendje volt.

Felvetődött, hogy a tervezetek szerkesztői az utóbbi hetek során néhány pozitívumot nem vettek figyelembe. Csongrád megyében a korábbi évek választási gyakorlatával teljesen szakítottak. Most például nem működnek jelölőbizottságok. A jelölésekkel kapcsolatban nem érkezett a megye egyetlen helységéből sem panasz. A választás eredményével a tagság többsége elégedett.

Kovács László kérdezte: muszáj-e axiómának tekinteni azt, hogy a tagoknak mindenképpen alapszervezethez kell tartozniuk? Az eddigi mechanizmus a tervlembentől gazdasági rendszerhez hasonlít. Egy konszolidált helyzetben a tagság nem legyen kényszerítve a napi politizálásra. A „hasznosság” ne taggyűlési részvételen keresztül minősüljön. Hozhat-e egy választási párt vezető testület kötelező döntést a parlamenti frakció számára? Jobb lenne, ha a képviselők lennének döntéshelyzetben. A képviselő — alkotmányba foglaltan — csak az egyéni lelkiismeretének legyen alárendelve. A mostani időszakban soknak tűnik az 5 éves parlamenti ciklus.

Kucsora István a párt esetleges választási bukása okait kérdezte meg, hogy az egész társadalom érdekeit akarja felvállalni. A területi önrendelkezés sok problémát megoldhatna.

Szalay István arról szökö, hogy az egyéni választókörzetekben induló képviselő-jelöltek akár terhéssenek el a központi programtól. Az alapszabálytervezet-változatok közül a reformkörök anyagát tartotta jobb vitáalapnak.

Erdélyi Miklós felhívta a figyelmet arra, hogy a párt nevének kérdése nem kerülhető meg. Névváltoztatást javasolt, a régi értékek felváltásával. A Magyar Szocialista Pártról egyértelműen kifejezésre kell juttatni, hogy marxista alapokon áll, és a munkásságot tekintő bázisának. Ma a szétesés elkerüléséhez elengedhetetlen a konkrét szervezeti keretek. Az új struktúrában a megyei szervezeteket koordinációs irodával kell felváltani.

Kovács Jenő, az MSZMP KB titkára: a jelenlegi pártalapszervezetek többsége elszigetelten működő, kis közösség. Akciók szervezésére ebben a nagyságrendben nem alkalmasak. A változás elengedhetetlen. A jövő pártjában ne csak egy döntési centrum legyen. Az egyik hatalmi súlypont mindegyikre a parlamenti csoport lesz. Az alapszabály mellékleteként egységes választási szabályzatot is el kell fogadni.

Gézi József szerint a tagok saját maguk dönthessék el, hogy alapszervezetet keresnek maguknak, vagy egy centrumban „csak” regisztráltatják magukat. A kongresszus tervezett ügyrendje szétfolyó. Az MSZMP előbb szedje össze magát, és utána foglalkozzon részletkérdésekkel. Viszont külön napirendi pontnak kellene lennie a gazdálkodásnak.

Kardinális kérdés lesz a kongresszuson a hozzászólások sorolása. A különböző nézetek képviselőiből kellene összeállítani a koalíciós sorolóbizottságot.

Pap István javasolta a jelenlegi szilárd tagságra építkezést. Nem kívánatos következményei lennének egyetlen bázis megjelölésének. Legyen a programmal egyetértő az MSZMP, vagy utódpartja. Maga a közösség válassza meg a szerveződés formáját. Nem pártolatlanságra, hanem szimpatizánsokra van első sorban szükség.

Trásér László: szocialista szellemiség legyen az új párt, a marxista szellemiség az előbbinél szűkebb kategória. Az alapszabályban nincsenek alternatívák, túlszövegezték, a kitöréshöz nem adja meg a kereteket.

Keserü Imre: a tervezett ügyrendből nem derül ki, hogy ki és milyen elvek szerint kap szót a kongresszuson. Szervezetileg összemossódik a platform és a küldöttcsoport fogalma. A platformok kapjanak időkontingenst, ami felett szabadon rendelkeznek.

Kiderült, hogy a Csongrád megyei küldöttek többsége a Magyar Szocialista Párt elnevezéssel szimpatizál. (Az előbbi mondat minden szava szükséges a küldöttcsoport-velemények pontos árnyalásához.)

Kovács Jenő az ügyrendről elmondta, hogy ő is kulcskérdésnek tartja. Egy adott időkeretelőre meg kell tervezni. Visszaszámlálással kell eljutni a vitaidőhöz. Elképzelték, hogy a platformok egy része rejtetten kíván működni. Aki egy csoporthoz sem csatlakoznak, azoknak is jár küldöttenként az átlagosan 1 perc. Az ügyrendi bizottságban kell megteremtetni a garanciákat. Nehezen tudná elképzelni az „egyperces” hozzászólások sorozatát. Megfontolásra ajánlotta: az irányító testületekbe csak viszonylag magas szavazati aránnyal lehessen bekerülni. Határozatlan változaspárti vezetés jöhet létre a kongresszuson. A küldöttek összetétele legalábbis enged erre következtetni.

A Csongrád megyei küldöttcsoport következő tanácskozását a hét szombatján tartja.

B. I.

Az Európai Közösségek Bizottsága alelnökének

Magyar javaslatok az együttműködésre

Németh Miklós, a Minisztertanács elnöke is fogadta Frans Adriessen, akit tájékoztattak a magyarországi politikai és gazdasági reformokról. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a fejlett országok ne csak szavakban rokonosozzanak a magyarországi folyamatokkal, hanem az együttműködés konkrét bővítésével támogassák azokat.

Medgyessy Péter és Frans Adriessen délután a Parlamentben sajtótájékoztatót tartottak az újságírókkal. A Minisztertanács elnökhelyettese elmondta, hogy a kormány nagyra értékeli a Huzsonnégyek kezdeményezését, amely először a hetek párizsi csúcstalálkozóján fogalmazódott meg, majd a Bush-látogatás lezárultaként adott a konkrét tárgyalásoknak. Medgyessy Péter szerint a kelet-nyugati kapcsolatok új szakasza kezdődött meg azzal, hogy hazánk és Lengyelország a megkezdett reformokkal integrálódni kíván a világgazdaságba. Magyarország reformfolyamatait támogatást szeretne kapni az Európai Közösségtől. Érdeklünk fűződik ahhoz, hogy a Huzsonnégyek és a közös piaci bizottság megértse helyzetünket és törekvéseinket. Ebben a folyamatban illeszkedik bele a bizottsági alelnök mostani tárgyalássorozata. Mi politikai támogatást is várunk a Huzsonnégyektől reformjainkhoz — mondta Medgyessy Péter —, továbbá azt, hogy bátorítsák a

Hétfőn Budapesten meglehetősen zsúfolt programot bonyolított le az Európai Közösségek brüsszeli bizottságának alelnöke, Frans Adriessen, aki a külkapcsolatokért és a kereskedelempolitikáért felelős. Medgyessy Péter miniszterelnök-helyettesétől átvette azt a 70 oldalas okmányt, amely a magyar kormány javaslatait tartalmazza az együttműködésre vonatkozóan. Az alelnök tárgyalásokat folytatott a kormány több tagjával, köztük a külügyi miniszterrel és a kereskedelmi miniszterrel, az Országos Tervhivatal alelnökével, és megbeszélést folytatott a szociáldemokrata párt, a kereszténydemokrata párt és a Magyar Demokrata Fórum képviselőivel.

tőkebefektetéseket gazdaságunkba, szüntessék meg a hátrányos kereskedelmi megkülönböztetéseket, s mindezt pénzügyi megállapodások is egészítsék ki. Hazánk nem egyszerűen liberalizált világpiaci nyitásra törekszik, hanem jól működő belső piacot is létre kíván hozni. A kormány reméli, hogy az Európai Közösségekkel nem bürokratizálódnak el a kapcsolatok, és részükről nem alakul ki egyfajta kivárási taktika.

A közös piaci bizottság alelnöke arról szökö, hogy szándékosan utazott Kelet-Európában először Magyarországra, mert a nyugat-európai közösség hazánkkal kötött először átfogó kereskedelmi és gazdasági megállapodást a múlt év végén. Mindez egy újfajta viszony kiépítésének kezdetét jelentette. Nyugat-Európa élénken figyeli a magyarországi reformfolyamatot, s egyfajta társfelelősséget érez annak megvalósulásáért. Tiszteletben tartják a magyarok saját

maguk által választott pluralista útját, figyelik a szabad választások előkészítését. Szerintük örvendetes, hogy a politikai és gazdasági reformfolyamat egy-egy mellett halad, s az Európai Közösségek készek támogatni ezeket a törekvéseket. Személyes véleménye szerint fontos, hogy a jövőben a magyar áruk megfelelő piacot találjanak Nyugat-Európában, és mielőbb foglalkozni kell a mennyiségi korlátozások kérdésével is. Figyelembe kell venni azt is, hogy a magyar mezőgazdasági és élelmiszer-ipari cikkeknek fontos piaca Nyugat-Európa.

A bizottság a legnagyobb politikai felelősséggel koordinálja a Nyugat segítségnyújtását, s ez a munka hosszú távú programot nyújt, aminek most csak a kezdetén vagyunk — tette hozzá Frans Adriessen. Egyben kifejtette: megérti, hogy sokan türelmetlenek, de a konkrét együttműködési formák kialakításához időre van szükség. Az

együttműködés bővítésére négy területet jelölt meg, így a magyar áruk piaci pozícióinak javítását, a beruházásvédelmet és a beruházások, fejlesztés, a környezetvédelmi kapcsolatokat és a szakképzés támogatását. Szeptember 26-án minderről tárgyalni fognak a Huzsonnégyek munkacsoportjában, s ha szükséges, még az idén összehívják az EK Miniszteri Tanácsát a kérdés megvitatására. Arról is szökö, hogy a bizottságban jól tudják: a magyarországi reformok megvalósításához pénzügyi segítségre is szükség van, például az adósságtörlesztésre vonatkozóan.

Kérdésekre válaszolva Frans Adriessen elmondta még: a tartós és hosszú távú kapcsolathoz türelemre van szükség. Még alig telt el egy év a kétoldalú megállapodás óta, s korábban semmiféle kapcsolat nem állt fenn a nyugat-európai gazdasági közösség és Magyarország között. Medgyessy Péter arról beszélt, hogy az alelnöknek átadott dokumentum a kormány 3 évre szóló elképzeléseit tartalmazza, amely egyfajta nemzeti stratégia, hiszen a megfogalmazott elgondolások alapvetően nem térnek el az ellenzéki pártokétól. A javaslatok pénzügyi kérdéseket is tartalmaznak, de szó van bennük a műholdas televízióban való együttműködésről éppúgy, mint a közös egyetemi kutatások megszervezéséről (MTI)